

Zameranie zahraničnej politiky Slovenskej republiky na rok 2012

V roku 2012 sa zahraničná politika SR sústreďí primárne na tri kľúčové oblasti: zodpovedná európska politika, aktívna ekonomická diplomacia a efektívne služby a pomoc v krízových situáciách slovenským občanom v zahraničí.

SR bude aj naďalej dôveryhodným spojencom a aktívnym členom medzinárodných štruktúr, ktorých je členom. So svojimi susedmi bude upevňovať dobré susedské vzťahy a spoločne hľadať riešenia problémov stojacich pred celým regiónom strednej Európy. Osobitne sa bude zasadzovať za posilňovanie transatlantickej bezpečnosti. Dôraz bude klásť na ochranu ľudských práv a základných slobôd vrátane osôb patriacich k menšinám. Bude presadzovať princípy efektívneho multilateralizmu aktívnym pôsobením na pôde OSN a iných medzinárodných organizácií. SR zefektívni poskytovanie rozvojovej pomoci. Využívajúc svoje skúsenosti a doterajšie zameranie bude slovenská diplomacia aj naďalej osobitne prítomná a aktívna v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva a tiež Južného susedstva.

Európska politika predstavuje nadrezortnú/prierezovú politiku, na ktorej sa podieľajú všetky ministerstvá a ostatné ústredné aj miestne orgány štátnej správy. Ministerstvo zahraničných vecí SR na čele s ministrom vo funkcii podpredsedu vlády SR zohráva koordinačnú úlohu medzi ústrednými a inými orgánmi štátnej správy v oblasti európskych záležitostí.

Ekonomická diplomacia je v zmysle Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012-2016 jedným z pilierov aktivít v oblasti zahraničnej politiky. Ministerstvo zahraničných vecí SR bude v tomto zmysle koordinovať presadzovanie obchodno-ekonomických záujmov a aktivít SR v zahraničí, ako aj jednotnú prezentáciu SR.

S rastúcou migráciou našich občanov mimo hraníc SR sa zvyšujú požiadavky na rozširovanie a zefektívnenie konzulárnej pomoci našim občanom. Ďalšie zefektívnenie bude dosiahnuté implementáciou nových informačných systémov a rozširovaním spolupráce s ďalšími krajinami Európskej únie. Spolupráca SR s krajinami získa novú dynamiku pod gesciou Ministerstva zahraničných vecí SR.

Úspešnosť presadzovania cieľov zahraničnej politiky Slovenska bude závisieť od úrovne koordinácie aktivít našich najvyšších ústavných činiteľov a ďalších aktérov zahraničnej politiky, schopnosti získavať spojencov pre naše záujmy a efektívneho využívania dostupných prostriedkov.

Európska politika

Vstupom do schengenského priestoru, zavedením jednotnej európskej meny a ukončením prechodných období pre voľný pohyb pracovných síl dosiahla SR v súčasnosti najvyššiu možnú mieru integrácie, čo vytvára predpoklady pre jej aktívne pôsobenie a presadzovanie svojich záujmov v rámci EÚ aj v roku 2012.

SR bude podporovať prijímanie rozhodnutí v EÚ založené na spoločnom postupe všetkých členských krajín a európskych inštitúcií a bude naďalej posilňovať svoju prítomnosť a viditeľnosť v rámci EÚ, vrátane adekvátnej účasti na jednotlivých formáciách Rady EÚ.

SR bude zodpovedným a konštruktívnym aktérom v rámci Eurozóny. Vychádzajúc z jasne proeurópskeho postoja Národná rada SR vyjadrila 15.5. súhlas s ratifikáciou zmeny čl. 136 Zmluvy o fungovaní EÚ. SR podnikne kroky vedúce k čo najskoršej ratifikácii ďalších

zmluvných dokumentov: Zmluvy o založení Európskeho mechanizmu pre stabilitu, a Zmluvy o stabilite, koordinácii a kontrole v hospodárskej a menovej únii (tzv. fiškálnej zmluvy).

Kľúčovou témou európskej politiky v roku 2012 bude tzv. **rastová agenda**. SR bude naďalej podporovať udržanie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu EÚ, fiškálnu konsolidáciu, zachovanie zamestnanosti, tvorbu nových pracovných miest najmä pre mladých a rozvoj malého a stredného podnikania. Podpora týchto cieľov bude realizovaná aj prostredníctvom skupiny Európskej investičnej banky (EIB), v rámci ktorej SR ako jej člen a akcionár bude sledovať nástroje skupiny EIB na plnenie opatrení na podporu rastu ako aj možností pre SR. Východiskom pozície SR je presvedčenie, že dlhodobou-udržateľný rozvoj je možný iba za predpokladu zdravých verejných financií a štrukturálnych reforiem. Naštartovanie hospodárskeho rastu však nie je možné bez ďalších impulzov na jeho podporu. SR podporuje diskusiu o takých nástrojoch, ktoré by výrazne nezaťažovali národné rozpočty.

SR sa bude zaoberať za dobudovanie vnútorného trhu a prehlbovanie obchodnej spolupráce s tretími krajinami. V tejto oblasti budú prioritné rokovania o 12 hlavných iniciatívach Aktu o **jednotnom trhu**. SR veľmi pozorne sleduje a podporuje opatrenia Európskej komisie na znižovanie záťaže v oblasti inteligentnej právnej regulácie, na posilnenie dôvery spotrebiteľov a ďalšiu implementáciu smernice o službách. Opatrenia na podporu hospodárskeho rastu musia sekundárne sledovať cieľ tvorby nových pracovných miest.

Dôležitou témou v roku 2012 budú rokovania o budúcom **viacročnom finančnom rámci** na roky 2014-2020 a s nimi spojená finalizácia legislatívnych návrhov. Prioritným záujmom SR je pokračovanie silnej politiky súdržnosti ako jedného z hlavných nástrojov pre Európu s inteligentným, udržateľným a inkluzívnym rastom. Prostriedky politiky súdržnosti by mali zostať nasmerované hlavne do menej rozvinutých regiónov a menej rozvinutých členských štátov. SR vníma politiku súdržnosti ako hlavný nástroj EÚ na dosahovanie cieľov Stratégie Európa 2020. SR podporuje reformu súčasnej Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, pričom zásadne nesúhlasí s doterajším uplatňovaním historického princípu pre výpočet priamych platieb. SR bude presadzovať pokračovanie primeranej finančnej pomoci EÚ na vyradovanie jadrovej elektrárne V1 Jaslovské Bohunice.

V **sektorálnych politikách** sa SR bude zaoberať na tvorbu újného legislatívneho prostredia, predovšetkým v oblasti energetiky, dopravnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia. V oblasti energetiky považuje SR za kľúčové témy týkajúce sa energetickej efektívnosti, jadrovej bezpečnosti, dobudovania jednotného trhu s energiami, ako aj opatrenia pre rozvoj energetickej infraštruktúry. V oblasti životného prostredia bude pre SR prioritou urýchlená príprava 7. environmentálneho akčného plánu.

V roku 2012 začne príprava na **predsedníctvo SR v Rade EÚ v druhom polroku 2016**. Do konca roku 2012 sa predpokladá vytvorenie medzirezortnej koordinačnej štruktúry, vypracovanie národného programu vzdelávania a vytvorenie centralizovanej personálnej databázy.

S cieľom upevnenia jednotnej a konzistentnej európskej politiky bude SR **zefektívňovať vnútroštátnu koordináciu pri tvorbe a implementácii stratégií a politik EÚ** s ústrednou úlohou Ministerstva zahraničných vecí SR. Prijatie Lisabonskej zmluvy, ako aj aktuálne navrhované zmeny zmluvných základov EÚ by sa mali zohľadniť v novelizácii Mechanizmu tvorby stanovísk k návrhom aktov schvaľovaných Radou EÚ v podmienkach SR, ktorý bol naposledy revidovaný v roku 2007. Bude pokračovať snaha o zjednotenie vnútroštátneho mechanizmu konaní o porušení zmlúv EÚ a rokovania s dotknutými rezortmi.

V oblasti **Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP)** sa SR sústreďí na zvyšovanie koordinácie politík jednotlivých členských štátov, posilňovanie postavenia EÚ na medzinárodnej politickej scéne a vzťahov so strategickými partnermi EÚ a proaktívne pôsobenie EÚ pri ochrane a presadzovaní spoločných hodnôt a záujmov, pri upevňovaní demokracie, právneho štátu, ľudských práv a medzinárodného práva vo svete a pri posilňovaní medzinárodnej bezpečnosti.

SR bude podporovať dobudovanie **Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (EEAS)**, jej stabilizovanie, zlepšovanie vnútorného manažmentu a komunikácie s členskými štátmi. Svoju pozornosť sústreďí aj na zaistenie rovnomerného obsadzovania postov v EEAS z členských štátov. SR má záujem efektívne využívať výhody a možnosti, ktoré EEAS ponúka od výmeny informácií, cez spoluprácu tam, kde nemáme vlastné zastúpenia, až po možnosť aktívne prispievať k vybraným politikám EÚ.

SR podporuje pokračovanie **rozširovania EÚ** ako procesu, ktorý rozširuje zónu stability a európskych hodnôt a posilňuje hospodársku silu európskeho kontinentu. Prístupový proces, ktorý vedie k splneniu podmienok pre získanie členstva v EÚ, vnímame ako katalyzátor potrebných politických, hospodárskych a sociálnych reforiem v kandidátskych krajinách. SR aj naďalej bude poskytovať svoje skúsenosti z prístupového procesu krajinám regiónu využitím Centra pre transfer skúseností z integrácie a reforiem (CETIR). V roku 2012 sa sústreďíme na otvorenie prístupových rokovaní s Čiernou Horou a integračný pokrok Srbska, Bosny a Hercegoviny a Macedónska. Naďalej budeme podporovať integračné úsilie regiónu západného Balkánu, ako aj pokračovanie rokovaní EÚ s Islandom a s Tureckom.

SR bude aktívne podporovať **Európsku susedskú politiku (ENP)**, ktorá významným spôsobom prispieva k stabilizácii a demokratizácii nášho najbližšieho okolia. Susedskú politiku chceme formovať tak, aby odrážala naše európske hodnoty, ambície samotných partnerov, umožnila lepšie zapájanie aj občianskej spoločnosti a ponúkala efektívnejšie nástroje našej pomoci a podpory pri realizácii politických a hospodárskych reforiem partnerov vrátane oblasti demokratizácie. SR bude presadzovať dôslednejšiu realizáciu princípu „viac za viac“ v celej Európskej susedskej politike a objektívnejšie rozdeľovanie zdrojov medzi južných a východných susedov.

Osobitne bude SR presadzovať východnú dimenziu ENP - **Východné partnerstvo**. Podporujeme európske aspirácie východných partnerských krajín. Budeme podporovať proces ich rokovaní o Asociačnej dohode s EÚ a Dohode o rozsiahlej a komplexnej oblasti voľného obchodu (DCFTA). Ako lídrov v tomto procese vidíme Moldavsko, Gruzínsko a Ukrajinu. Osobitný dôraz je potrebné klásť na posilňovanie občianskej spoločnosti partnerských krajín. SR bude prispievať k implementácii predloženej cestovnej mapy Európskej komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť pre Východné partnerstvo (EaP) do jesene 2013 a podporovať program Vyšehradskej skupiny pre Východné partnerstvo (V4EaP).

Bezpečnostná politika

Slovenská republika bude aj naďalej pôsobiť ako spoľahlivý partner a spojenec EÚ a NATO v oblasti bezpečnostnej a obrannej politiky. Hlavným garantom bezpečnosti SR ostáva naďalej Severoatlantická aliancia. SR sa bude aktívne zapájať do politicko-bezpečnostných konzultácií, snažiť sa o predchádzanie krízam a bezpečnostným hrozbám vrátane aktívneho zapájania sa do operácií krízového manažmentu oboch organizácií. S cieľom zachovania a rozvoja kredibility a akcieschopnosti Severoatlantickej aliancie bude SR plniť svoje záväzky vyplývajúce z členstva.

SR sa bude aktívne podieľať na transformácii NATO a prispeje k tomu, aby pri napĺňaní svojich základných úloh vyplývajúcich z novej strategickej koncepcie, bolo NATO naďalej schopné čeliť súčasným bezpečnostným výzvam. Bude preto presadzovať, aby popri tradičných vojenských, bola venovaná pozornosť aj problematike asymetrických hrozieb ako je terorizmus, kybernetické útoky, narušenie energetickej bezpečnosti ako aj hrozbám vyplývajúcim zo šírenia zbraní hromadného ničenia a ich nosičov. Súčasťou tejto transformácie je aj vnútorná reforma štruktúr Aliancie, kde sa SR zasadí, aby prebiehajúce reformy veliteľskej štruktúry, agentúr Aliancie, samotného ústredia Aliancie a ďalšie boli implementované s cieľom zvýšiť kvalitu a efektivitu jej fungovania, vrátane dosiahnutia reálnych úspor.

Summit Severoatlantickej aliancie v máji 2012 v Chicagu stanovil tri hlavné ciele do nadchádzajúceho obdobia: 1. Naplánovať, ako Aliancia do konca roka 2014 zavŕši misiu svojich Medzinárodných bezpečnostných asistenčných síl (International Security Assistance Force, ISAF) v Afganistane, ukončí odovzdávanie zodpovednosti za bezpečnosť a správu krajiny do afganských rúk a zároveň ostane ako súčasť medzinárodného spoločenstva a v podobe novej misie, zaangažovaná na stabilite a bezpečnosti Afganistanu aj po roku 2014. 2. Zabezpečiť, aby aj v priebehu a na konci druhej dekády 21. storočia a za podmienok nevyhnutného šetrenia mala Aliancia k dispozícii také obranné spôsobilosti, ktoré jej umožnia plniť jej hlavné úlohy - tak v oblasti kolektívnej obrany, ako aj medzinárodného krízového manažmentu. 3. Spolu s partnermi hľadať ešte efektívnejšie cesty, ako spoločne čeliť bezpečnostným výzvam 21. storočia, predovšetkým formovaním priaznivého bezpečnostného prostredia, ale aj udržiavaním a rozvíjaním schopnosti pôsobiť spolu v operáciách a misiách. SR sa s týmito cieľmi stotožňuje a bude aktívne prispievať k ich naplneniu.

Medzi stále priority SR v rámci NATO bude naďalej patriť aj systematická podpora partnerstva a spolupráce medzi NATO a EÚ, osobitne v oblasti medzinárodného krízového manažmentu, kde obe organizácie musia pôsobiť koordinovane a vzájomne komplementárne.

S cieľom zabezpečiť potrebné obranné spôsobilosti za čo najefektívnejších podmienok sa SR bude zapájať do mnohonárodných projektov v rámci iniciatívy tzv. inteligentnej obrany. Prioritu pre SR budú pritom predstavovať spoločné riešenia v rámci celej Aliancie, regionálna spolupráca v rámci zoskupenia V4 a tiež spolupráca medzi NATO a EÚ.

SR bude aj naďalej podporovať a presadzovať **politiku otvorených dverí NATO**. V ašpirantských snahách bude podporovať všetky európske demokracie, ktoré sú ochotné a schopné prevziať na seba záväzky vyplývajúce z členstva a ktorých prijatie by pomohlo ďalej zvýšiť bezpečnosť euroatlantického priestoru.

V rámci **Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ (SBOP)** sa bude SR naďalej aktívne zapájať do diskusií a tvorby politiky tak v operačnej, ako aj v koncepcnej oblasti. SR bude presadzovať efektívnu spoluprácu EÚ s inými aktérmi a medzinárodnými organizáciami, najmä s NATO, OSN, ale aj v rámci regionálnych iniciatív, s krajinami V4, Východného partnerstva a západného Balkánu. V súvislosti s aktuálnou zložitou hospodárskou a finančnou situáciou bude SR podporovať iniciatívy zamerané na združovanie a zdieľanie obranných spôsobilostí (*pooling and sharing*), strategicko-komplexný prístup EÚ ku krízovým oblastiam a zlepšenie procesov zameraných na vytváranie civilného personálu pre misie.

SR bude pokračovať v aktívnej účasti v **operáciách medzinárodného krízového manažmentu**. Naša účasť v nich je vyjadrením záujmu aktívne prispievať k riešeniu krízových situácií, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť Európy a SR. Aj v priebehu roka 2012 sa budeme podieľať na operácii NATO ISAF v Afganistane, pričom pre SR Afganistan ostáva najvyššou operačnou prioritou. V roku 2012 pripraví SR plán angažovania sa

v Afganistane do a po roku 2014 s cieľom čo najúčinnjšie prispieť k výcviku afganských bezpečnostných zložiek a ich udržateľnosti. Afganistan zároveň ostane jednou z hlavných priorít oficiálnej rozvojovej pomoci SR. SR bude náležite posudzovať možnosti poskytnutia svojich príspevkov do jednotlivých civilných misií a vojenských operácií v rámci SBOP. SR bude aj naďalej prispievať do misií a operácií EÚ na západnom Balkáne (EULEX Kosovo, EUFOR Althea v Bosne a Hercegovine), v Gruzínsku (EUMM Gruzínsko), v Afganistane (EUPOL Afganistan) a na moldavsko-ukrajinskej hranici (EUBAM).

SR bude venovať pozornosť posilňovaniu kapacít OSN pre nasadenie civilného personálu do misií OSN. Zároveň bude dbať na adekvátne zastúpenie **SR v misiách OSN** s dôrazom na zastúpenie príslušníkov ozbrojených síl SR v mierovej misii OSN na Cypre (UNFICYP) a v pozorovateľskej misii OSN na hraniciach medzi Libanom, Sýriou a Izraelom (UNTSO).

SR predsedá neformálnej skupine štátov OSN v New Yorku pre podporu problematiky **reformy bezpečnostného sektora** a bude aj naďalej pokračovať v rozpracovávaní tejto témy. V roku 2012 SR plánuje v spolupráci s Kazachstanom zorganizovať 4. regionálny workshop pre Strednú Áziu a bude pokračovať v aktivitách spojených s aktuálnymi otázkami v oblasti reformy bezpečnostného sektora v regióne severnej Afriky a Blízkeho východu (najmä v Tunisku). Dôležitou súčasťou aktivít bude zapojenie slovenských vojenských a civilných expertov do projektov a misií v teréne.

Regionálna spolupráca a bilaterálne vzťahy

Dobré, ústretové a dynamicky sa rozvíjajúce vzťahy so všetkými susedmi zostávajú nemeniteľným pilierom zahraničnej politiky SR. Základným postupom v tejto oblasti bude posilňovanie vzájomného dialógu a spolupráce, udržanie pozitívnej dynamiky vzájomných hospodárskych vzťahov, upevnenie sociálnej a územnej súdržnosti a vzájomnej ústretovosti s cieľom posilniť stabilitu a prosperitu stredoeurópskeho regiónu. Trvalou výzvou vo vzťahu ku všetkým susedom je dobudovanie cestnej a železničnej infraštruktúry, spĺňajúcej nároky európskych dopravných koridorov a energetické prepojenia posilňujúce energetickú bezpečnosť regiónu.

Za prioritný formát regionálnej spolupráce považuje SR spoluprácu Vyšehradskej skupiny – **V4**. SR má záujem využívať tento formát aj na koordináciu aktivít na zvyšovanie konkurencieschopnosti, hospodárskeho rastu, zamestnanosti a realizáciu strategických projektov energetickej a dopravnej infraštruktúry. Formát V4 a v rozšírenom zložení (V4+) bude naďalej využívaný na zosúladzovanie, ale aj presadzovanie spoločných záujmov v EÚ. Pozornosť SR bude venovaná príspevku V4 v oblasti bezpečnosti s dôrazom na inteligentnú obranu a pokračovaniu procesu vytvárania spoločnej bojovej skupiny V4 v EÚ. SR bude podporovať rozvoj spolupráce V4 a hľadanie nových možností rozvoja vzťahov s ďalšími regionálnymi zoskupeniami.

S Českou republikou sa sústredíme na kultivovanie nadštandardných a privilegovaných susedských vzťahov, ktoré budú premietnuté do všetkých sfér politickej, obrannej, hospodárskej, kultúrnej, vedeckej a najmä občianskej spolupráce. Strategicky bude koordinovaný spoločný postoj oboch krajín v problematike energetickej bezpečnosti. Okrem úzkej politickej a ekonomickej spolupráce bude pozornosť venovaná udržiavaniu kultúrnej a jazykovej blízkosti oboch národov. V roku 2012 pri príležitosti blížiaceho sa 20. výročia samostatnosti oboch republík bude zorganizované 1. spoločné zasadnutie vlád SR a ČR.

S Poľskou republikou chce SR viesť strategický dialóg o zásadných otázkach európskeho a euroatlantického vývoja s cieľom posilniť stabilitu a bezpečnosť regiónu. Podporovať bude uplatňovanie priorít nadchádzajúceho predsedníctva Poľska vo

Vyšehradskej skupine. Dôraz bude klásť na dobudovanie dopravnej infraštruktúry ako podmienky pre trvalú dynamiku ekonomicko-obchodnej spolupráce a podporovať bude najmä kooperáciu malých a stredných podnikateľov. Rozvoj bilaterálnych vzťahov bude podporený návštevou prezidenta SR v Poľsku, stretnutím parlamentných skupín priateľstva i pokračovaním permanentného dialógu exekutívy.

SR sa bude usilovať o dobré susedské a pokojné vzťahy s **Maďarskom**. Bilaterálnu spoluprácu budeme prehľbovať s plným využitím osvedčeného mechanizmu zmiešaných medzivládnych komisií, vrátane menšinovej/krajanskej problematiky. Súčasne budeme rokovať o otvorených otázkach vzájomných vzťahov. SR sa sústreďí na rozvoj pragmatickej spolupráce na konkrétnych hospodárskych či infraštruktúrnych projektoch a bude podporovať ďalší rozvoj širokospektrálnej cezhraničnej spolupráce. Nový priestor na efektívnu kooperáciu využijeme aj v rámci tvorby a realizácie projektov Stratégie EÚ pre dunajský región.

Rakúska republika je jediným susedom SR, ktorý je členom eurozóny, čo je určujúcim prvkom otvoreného európskeho dialógu v oblasti finančnej agendy EÚ. Zároveň je partnerom, s ktorým rieši vzájomné posilnenie energetickej bezpečnosti oboch krajín. SR bude pokračovať v transparentnom a ústretovom prístupe pri využívaní jadrovej energie. Konzultovať budeme aj postoje v ďalších oblastiach dlhodobého spoločného záujmu, akým je napr. rozširovanie EÚ s dôrazom na región západného Balkánu. Posilňujúcim prvkom kooperácie bude tvorba a realizácia projektov v rámci Stratégie EÚ pre dunajský región.

S Ukrajinou budeme viesť otvorený a pragmatický dialóg s cieľom prehľbovania vzájomných vzťahov. Prioritami sú dobré susedské vzťahy, obchodno-ekonomická spolupráca, energetická bezpečnosť, približovanie Ukrajiny k EÚ a cezhraničná spolupráca. V hospodárskej oblasti zostáva kľúčovou prioritou podpora a ochrana slovenských exportérov a investorov na Ukrajine a stabilita tranzitu energetických surovín do SR cez územie Ukrajiny. Pre dosahovanie uvedených priorít chceme využiť potenciál všetkých troch medzivládnych komisií, existujúce inštrumenty cezhraničnej spolupráce a kontakty predstaviteľov oboch krajín na rôznych úrovniach. Približovanie Ukrajiny k EÚ je v dlhodobom záujme SR, a preto budeme aktívnym spolutvorcom tohto vektora vonkajšej politiky EÚ. SR podporuje podpis Asociačnej dohody EU s Ukrajinou, vrátane Dohody o rozšírenej a komplexnej zóne voľného obchodu. Budeme však pozorne sledovať vnútorný vývoj na Ukrajine najmä z pohľadu rešpektovania demokratických štandardov.

SR má záujem o posilňovanie vzájomného dialógu a spolupráce so **Spojenými štátmi americkými** na úrovni vládnej, parlamentnej i občianskej. Aktívne sa bude zasaďovať za zachovanie pevnej transatlantickej väzby a spolupráce EÚ-USA ako dvoch najbližších partnerov vo všetkých oblastiach spoločného záujmu. Dôležitým pilierom vzájomných vzťahov SR-USA bude aj naďalej spolupráca a spojenectvo v rámci NATO. Popri dvojstrannej spolupráci v politickej a bezpečnostnej oblasti sa budeme zameriavať aj na rozvoj ekonomickej spolupráce s dôrazom na investície v oblasti s vyššou pridanou hodnotou a spoluprácu v oblasti vedy, výskumu a školstva. Podpora transformácie k demokracii v krajinách západného Balkánu, Východného partnerstva a najnovšie aj v krajinách severnej Afriky a Blízkeho východu zo strany SR predstavuje perspektívnu oblasť slovensko-amerického spolupráce, najmä v oblasti rozvojovej politiky.

Vo vzťahu ku kľúčovému európskemu partnerovi **Nemeckej spolkovej republike** bude prioritou SR zachovanie intenzity a kvality vzájomného politického dialógu ako základného predpokladu rozvoja bilaterálnej spolupráce, ako aj upevnenie pozície SR ako dôležitého partnera v agende ekonomickeho riadenia eurozóny. V oblasti ekonomickej spolupráce sa bude SR zameriavať na využitie potenciálu NSR ako jedného zo svetových lídrov v oblasti inovácií, nových technológií a obnoviteľných zdrojov. V tejto súvislosti zorganizuje Slovensko-nemecké

investičné a inovačné fórum, na ktoré nadviažu ďalšie aktivity v relevantných spolkových krajinách. V kontexte spolupráce v oblasti školstva a vedy pripravíme odborné slovensko-nemecké podujatie s cieľom výmeny skúseností s tzv. duálnym systémom stredoškolského vzdelávania v Nemecku. Osobitnú pozornosť budeme venovať príprave memoranda o porozumení medzi rezortmi zahraničných vecí SR a NSR v oblasti rozvojovej spolupráce. Budeme pokračovať v príprave medzivládnej dohody o vzájomnom zastupovaní v konaní o udelenie víz.

Vo vzťahoch s **Francúzskou republikou** sa SR bude zameriavať na posilnenie politického dialógu na najvyššej úrovni a rozvoj spolupráce na bilaterálnej a regionálnej úrovni, najmä v kontexte strategického partnerstva z roku 2008. Prioritou zostáva vytváranie vhodných podmienok pre realizáciu historicky prvej oficiálnej návštevy francúzskeho prezidenta v SR. V oblasti hospodárskej spolupráce bude SR klásť dôraz na jadrovú energetiku a podporovať ďalší prílev priamych investícií, ako aj vytvárať nové investičné a obchodné príležitosti pre slovenské podnikateľské subjekty vo Francúzsku. V oblasti kultúrnej diplomacie sa bude zameriavať na prípravu podujatí v rámci projektu európskych miest kultúry, ktorými budú v roku 2013 Košice a Marseille.

SR bude aktívne rozvíjať spoluprácu so **Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska** v rámci EÚ s dôrazom na prekonanie hospodárskej krízy a agendu ekonomického rastu. Sústredí sa na hľadanie prienikov v zahranično-politických prioritách so Spojeným kráľovstvom v oblasti západného Balkánu, Východného partnerstva a Európskej susedskej politiky a rovnako na efektívne využitie vzájomného hospodárskeho potenciálu. Vzhľadom na početnosť slovenskej komunity v Spojenom kráľovstve bude prioritným záujmom zabezpečiť celoročne kvalitný a efektívny výkon služieb konzulárneho charakteru pre občanov SR. Počas Letných olympijských hier v Londýne bude posilnená dostupnosť konzulárnych služieb a diplomatické aktivity zamerané na hospodársku a kultúrnu prezentáciu SR.

SR bude pokračovať v obojstrannej výhodnej spolupráci s **Talianskou republikou** v oblasti energetiky s dôrazom na dostavbu 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce. Pripravované podpísanie novej medzivládnej dohody v roku 2012 v oblasti kultúry, vzdelávania, vedy a techniky umožní zintenzívnenie spolupráce v oblastiach výskumu a inovácií.

V dvojstranných vzťahoch s **Holandským kráľovstvom** bude SR vytvárať vhodné podmienky na rozvoj politického dialógu na najvyššej úrovni s cieľom posilnenia prílevu zahraničných investícií, hospodársko-obchodných väzieb ako aj efektívnejšieho využitia potenciálu v oblasti turizmu s využitím pobočky Slovenskej agentúry pre cestovný ruch v Amsterdame.

SR bude podporovať snahu **Slovinska** o užšiu spoluprácu v rámci Regionálneho partnerstva ako aj jeho dlhodobý záujem o intenzívnejšiu spoluprácu vo formáte V4+, predovšetkým v oblasti ťažiskovej témy západného Balkánu a európskych politík.

S cieľom ďalšieho zblížovania grécko-cyperskej a turecko-cyperskej komunity v **Cyperskej republike** bude SR pokračovať v poskytovaní tzv. dobrých služieb. Zároveň zachová vojenskú prítomnosť v misii OSN (UNFICYP). Slovenská diplomacia na Cypre bude aktívnym článkom v procese výkonu predsedníctva Cyperskej republiky v Rade EÚ v druhom polroku 2012.

SR ako člen eurozóny má záujem podieľať sa na európskom úsilí o záchranu a pomoc **Helénskej republike**. Solidarita SR bude podmienená pripravenosťou novej gréckej vlády pokračovať v implementácii Memoranda a v dôslednom plnení záväzkov Atén.

SR bude viesť intenzívny politický dialóg a rozvíjať bilaterálnu spoluprácu s ostatnými členskými krajinami EÚ s dôrazom na rozvoj ekonomickej dimenzie diplomacie.

SR bude viesť s **Ruskou federáciou** aktívny dialóg vo všetkých oblastiach spoločného záujmu. V hospodárskej oblasti je záujmom SR prechod na sofistikovanejšie formy spolupráce a získavať investície s vyššou pridanou hodnotou. SR podporí ďalšie zefektívnenie činnosti Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi SR a RF tak, aby sa mohli realizovať konkrétne projekty. Zasadnutie Komisie by sa malo uskutočniť do konca roka 2012. Na úrovni Európskej únie SR podporuje napĺňanie strategického partnerstva EÚ s Ruskom a realizáciu Partnerstva pre modernizáciu v jeho ekonomickom aj spoločensko-politickom rozmere. SR bude podporovať vytvorenie zmluvného rámca vzťahov, predovšetkým s cieľom zlepšovania podnikateľského prostredia v RF a podnikateľskej mobility. RF má významné postavenie v oblasti dodávok energetických surovín a dopravných koridorov do EÚ, pričom v záujme SR je zachovanie objemu ich tranzitu cez svoje územie.

Vzhľadom na existenciu demokratických deficitov v **Bielorusku** sú vzťahy EÚ s Bieloruskom a spolupráca v rámci Východného partnerstva limitované. SR od Bieloruska v prvom rade očakáva prepustenie a rehabilitáciu všetkých politických väzňov. V prípade zmeny prístupu vedenia krajiny k ľudským právam je SR pripravená podporiť rozvoj spolupráce EÚ a Bieloruska.

Príspevkom SR k stabilite a bezpečnosti regiónu **západného Balkánu**, ako aj transformácie krajín bude aktívne presadzovanie procesu rozširovania EÚ aj NATO. Tento proces zostáva najdôležitejším nástrojom modernizácie krajín západného Balkánu, s ktorými má SR tradične blízke politické, historické, kultúrne a medziľudské väzby. SR bude dbať o to, aby kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti plnili stanovené kritériá a úlohy. Bude pokračovať v zdieľaní svojich transformačných a integračných skúseností.

SR bude pokračovať v rozvíjaní vzťahov s **Chorvátskom** ako s budúcim blízkym partnerom v EÚ a vo výmene skúseností v rámci jeho prípravy na fungovanie v podmienkach členstva. Prioritou bude aj posilňovanie spolupráce na politickej a ekonomickej úrovni a realizácia návštev najvyšších štátnych predstaviteľov.

SR bude presadzovať formálne otvorenie prístupových rokovaní EÚ s **Čiernou Horou** v júni 2012 a pokračovať v adresnej bilaterálnej pomoci zameranej na posilňovanie administratívnych kapacít krajiny a širšieho zapojenia občianskej spoločnosti v integračných procesoch.

Rovnako vo vzťahu k **Srbsku** budú aktivity SR zamerané predovšetkým na podporu integračného úsilia krajiny a odovzdávanie vlastných skúseností z prístupového procesu. V nadväznosti na rozhodnutie Rady EÚ z marca 2012 udeliť Srbsku kandidátsky štatút, bude SR podporovať Srbsko v snahe plniť kritériá pre otvorenie prístupových rokovaní stanovených Európskou radou. Svoje úsilie zameria aj na podporu pokračovania dialógu, dosiahnutia nových dohôd a implementáciu dohôd dosiahnutých v rámci dialógu medzi Belehradom a Prištinou.

SR bude podporovať otvorenie prístupových rokovaní EÚ s **Macedónskom**. Takisto budeme pokračovať v úsilí, ktoré napomôže **Bosne a Hercegovine** predložiť prihlášku na členstvo v EÚ a **Albánsku** získať postavenie kandidátskej krajiny.

Tradičným partnerom SR v regióne Blízkeho a Stredného východu zostáva **Štát Izrael**. Intenzívny politický dialóg potvrdzuje záujem o rozvoj vzájomných vzťahov a vytvára priestor pre prehĺbenie bilaterálnej spolupráce vo viacerých oblastiach vrátane ekonomiky a bezpečnosti.

Kľúčovým momentom spolupráce s partnermi v arabskom svete bude uskutočňovanie zmien po odstránení autokratických režimov, udržanie demokratických tendencií, organizácia slobodných volieb a transformácia týchto krajín na demokratické spoločnosti. SR bude využívať možnosti a príležitosti ako prispieť k prechodu našich južných susedov od revolučného prevratu k inkluzívnej demokracii. Spoločne s Holandskom bude naďalej koordinovať odovzdávanie transformačných skúseností **Tunisku** v rámci iniciatívy Spoločenstva demokracií v oblastiach, ako je reforma bezpečnostného sektora, reforma verejnej správy, reforma súdnictva, regionálny rozvoj (vrátane ekonomického aspektu) a posilnenie úlohy občianskej spoločnosti.

Dôležitou prioritou voči krajinám regiónu bude presadzovanie našich hospodárskych záujmov a prehĺbovanie obchodných vzťahov. Tradičným partnerom SR je **Egyptská arabská republika**, ktorú považuje za kľúčovú aj z pohľadu perspektívy stability celého regiónu. SR je pripravená rozvíjať ekonomické a obchodné vzťahy aj s ďalšími krajinami severnej Afriky – okrem Tuniska aj s **Marokom, Alžírskom** a tiež s **Líbyou** po tom, čo sa situácia v krajine stabilizuje. SR má záujem nadviazať na sľubne sa vyvíjajúci trend obchodnej výmeny s niektorými krajinami **Arabského polostrova**, predovšetkým so **Saudskou Arábiou** a so **Spojenými arabskými emirátmi**. Prioritnou úlohou zahraničnej politiky SR voči **Iraku** bude pokračovanie v revitalizácii bilaterálnych vzťahov s dôrazom na podporu širšej a efektívnejšej úlohy slovenských hospodárskych subjektov v krajine.

Prioritným elementom zahraničnej politiky SR v regióne Blízkeho a Stredného východu naďalej zostane detailné sledovanie vývoja v krízových krajinách a dôsledné **uplatňovanie sankcií prijatých EÚ** hlavne voči krajinám ako **Sýria**, kde prebieha komplikovaný proces mocenských zmien sprevádzaný represáliami proti civilnému obyvateľstvu, a **Irán** v súvislosti s jeho netransparentným jadrovým programom a nedodržiavaním ľudských práv.

Na pozadí udalostí arabskej jari bude SR naďalej podporovať **zintenzívnenie úlohy EÚ v blízkovýchodnom mierovom procese**. SR sa bude usilovať o zlepšenie súdržnosti EÚ pri rezolúciách prijímaných OSN. SR bude apelovať na obe strany konfliktu, aby sa vyvarovali jednostranných krokov idúcich proti snahám blízkovýchodného Kvarteta obnoviť mierový proces a dospieť k vyriešeniu konfliktu formou vzájomného uznania dvoch štátov.

Zahraničnopolitické pôsobenie SR voči **Ázii** bude vychádzať z rastúceho významu tohto kontinentu. Zmeny, odohrávajúce sa v tejto časti sveta, znamenajú nové výzvy a nové príležitosti a zároveň prinášajú aj nutnosť nových postupov pre zahraničnú politiku Slovenska nielen v multilaterálnej, ale aj v bilaterálnej oblasti. Dynamicky rozvíjajúce sa trhy v štátoch **Ázie**, medzi inými **Čína, Japonsko, India, Kórejská republika a Vietnam** predstavujú významné možnosti pre slovenských výrobcov. Slovensko sa bude zameriavať na potenciál našich tradičných partnerov, rýchlorastúcich svetových ekonomík a vyhľadávanie nových možností. Rozvoj politického dialógu s jednotlivými krajinami je predpokladom pre úspešné ekonomické pôsobenie v Ázii, pre spoluprácu v oblasti vedecko-technickej spolupráce, vzdelávania a celkového vplyvu na rozvoj znalostnej ekonomiky.

Hlavnou úlohou zahranično-politického pôsobenia SR voči **Austrálii** a primerane **voči Novému Zélandu a krajinám Oceánie** aj v roku 2012 zostáva vytváranie vhodných podmienok na hľadanie a využívanie možností hospodárskej spolupráce. S Austráliou bude SR pokračovať v spolupráci, ako spoľahlivým partnerom NATO, v rámci boja proti terorizmu v mierovej misii v Afganistane.

Základným cieľom ZP SR vo vzťahu k **Latinskej Amerike a Karibiku (LAC)** bude presadzovať naše národné záujmy, a to najmä v hospodárskej oblasti, podieľať sa na formovaní politiky EÚ voči tomuto regiónu a prostredníctvom aktívnej komunikácie

a politického dialógu zlepšiť spoluprácu v multilaterálnej oblasti, predovšetkým pri získavaní podpory kandidátúram SR do medzinárodných organizácií. Na vytváranie vhodných podmienok pre prehĺbvanie politického a ekonomického dialógu s regiónom LAC budeme využívať aj naše členstvo v EÚ a to najmä prostredníctvom existujúcich medziregionálnych formátov.

Vo vzťahu ku krajinám **subsaharskej Afriky** bude k prioritám zahraničnej politiky SR na rok 2012 popri zvyšovaní úrovne politického dialógu patriť presadzovanie hospodárskych a obchodných záujmov SR. Dôraz bude kladený na zintenzívnenie vzájomných ekonomických vzťahov s cieľom podporovať zvyšovanie vzájomného obchodu a exportu zo SR, ako aj priamu spoluprácu obchodno-ekonomických subjektov. Významnú pridanú hodnotu vzájomných vzťahov s krajinami subsaharskej Afriky bude predstavovať poskytovanie oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc

V rozvojovej politike SR budeme kláď dôraz na presadzovanie princípov, pravidiel a hodnôt, ktoré budú viesť k posilneniu celkového rozvoja partnerských krajín, dosiahnutiu udržateľného rastu, vytváraniu demokratických a funkčných inštitútov a budovaniu kapacít rozvojovej spolupráce doma, ako aj v partnerských krajinách. Rozvojová politika SR bude nastavená tak, aby odzrkadlila dianie na medzinárodnej politickej scéne a flexibilnejšie reagovala na rozvojové výzvy vo svete. Ministerstvo zahraničných vecí SR bude udržiavať aktívny dialóg s predstaviteľmi mimovládnych subjektov pôsobiacich v oblasti rozvojovej spolupráce.

V roku 2012 SR pokračuje v trende menšieho počtu prioritných krajín a zúženia sektorového zamerania na vybraný okruh tém a projektových aktivít. Menší rozptyl geografických a sektorových priorit umožňuje zvýšiť efektívnosť a zabezpečiť väčšiu viditeľnosť a synergiu rozvojových aktivít. V rámci rozvojovej pomoci prioritná pozornosť bude venovaná najmenej rozvinutým krajinám - Afganistanu, Juhosudánskej republike a Keni a to v sektoroch zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka. Nadalej bude pokračovať odovzdávanie skúsenosti SR s transformačným procesom vo forme technickej pomoci krajinám západného Balkánu, Východného partnerstva EÚ a Južného susedstva EÚ (Egyptu a Tunisku).

V roku 2012 sa rozvojová spolupráca bude zameriavať predovšetkým na posilnenie rozvojového rozmeru bilaterálnych vzťahov SR s partnerskými krajinami (komplexnejší prístup, budovanie personálnych kapacít v našich inštitúciách i priamo v partnerských krajinách), väčšie zapojenie slovenských podnikateľských subjektov do projektov rozvojovej spolupráce. Z dôvodu zvýšenia efektivity a účinnosti našej rozvojovej pomoci budeme hľadať možnosti spolupráce s ďalšími donormi. Záujmom SR je účinnejšie zapájanie sa slovenských subjektov do využívania nástrojov EÚ, určených pre prioritné krajiny rozvojovej pomoci SR s cieľom väčšej komplementarity existujúcich nástrojov rozvojovej, predvstupovej a susedskej politiky EÚ s oficiálnou rozvojovou pomocou SR.

V oblasti humanitárnej pomoci bude Ministerstvo zahraničných vecí SR naďalej úzko spolupracovať s Ministerstvom vnútra SR ako hlavným koordinátorom humanitárnej pomoci v SR. S cieľom ďalšieho zefektívnenia poskytovania humanitárnej pomoci SR do zahraničia oba rezorty predložia na rokovanie vlády SR aktualizovanú verziu „Mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia“.

Zvýšená pozornosť bude venovaná monitorovaniu a hodnoteniu projektov oficiálnej rozvojovej pomoci SR a to predovšetkým efektívnemu využívaniu verejných financií na oficiálnu rozvojovú pomoc. Za týmto účelom sa uskutočnia monitorovacie a hodnotiace misie v partnerských krajinách.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude pokračovať vo vytváraní štatistického a informačného systému rozvojovej pomoci SR, možným prepojením informačného a štatistického systému Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) na dvojstrannú rozvojovú pomoc s Rozpočtovým informačným systémom v správe Ministerstva financií SR. Vytvorenie štatistického a manažérskeho systému zlepši programovanie rozvojovej pomoci a jej následné štatistické vykazovanie.

SR bude pokračovať v rozširovaní zmluvno-právnej základne s partnerskými krajinami. V máji 2012 bola schválená dohoda o rozvojovej spolupráci s Čiernou Horou. Partnerským krajinám – Bosne a Hercegovine, Macedónsku a Ukrajine boli predložené zmluvy na pripomienkovanie. Pripravuje sa tiež dohoda o rozvojovej spolupráci s Mongolskom.

Ministerstvo zahraničných vecí SR sa sústreďí na ďalšie kľúčové témy rozvojovej spolupráce, ako je rozvojové vzdelávanie, vysielanie mladých dobrovoľníkov do rozvojových krajín, ako aj informovanie verejnosti.

Slovenská republika sa naďalej bude aktívne podieľať na aktivitách EÚ zameraných na posilnenie mechanizmu pomoci rozvojovým a najmenej rozvinutým krajinám v oblasti obchodu v rámci iniciatívy „Aid for Trade“ v zmysle aktualizovanej Strednodobej stratégie oficiálnej rozvojovej pomoci SR na roky 2009 - 2013.

Ekonomická diplomacia a energetická bezpečnosť

V zmysle programového vyhlásenia vlády SR zodpovedá Ministerstvo zahraničných vecí SR nielen za riadenie ekonomickej diplomacie, ale aj za celkovú koordináciu zahranično-ekonomických a politických aktivít SR. V tejto súvislosti bude prioritou Ministerstva zahraničných vecí SR posilňovanie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a prenos dobrých skúseností na iniciovanie potrebných štrukturálnych zmien, v záujme podpory investovania, vrátane zvýšenia prílevu zahraničných investícií. Tieto aktivity prispievajú k transferu moderných technológií a inovácií do SR s priaznivým vplyvom na podporu exportu, rozvoj malého a stredného podnikania a prezentáciu SR v zahraničí v záujme podpory aktívnej turistiky.

Úlohou Ministerstva zahraničných vecí SR v nasledujúcom období bude zefektívniť koordináciu jednotlivých štátnych aktérov pri výkone obchodno-ekonomickej diplomacie. Zjednotením riadenia ekonomickej diplomacie v podmienkach rezortu zahraničných vecí sa vytvorí funkčný model ekonomickej diplomacie, ktorý bude slúžiť záujmom a najmä potrebám podnikateľskej sféry, prioritne malým a stredným podnikom.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude spolupracovať s ostatnými rezortmi na sfunkčnení medzirezortného koordinačného mechanizmu na podporu exportu s cieľom zabezpečiť adekvátnu prepojenosť a súčinnosť všetkých aktérov v oblasti ekonomickej diplomacie.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude spolupracovať s priemyselnými a zamestnávateľskými zväzmi pri formovaní európskej legislatívy patriacej do gescie ministerstva a presadzovaní záujmov slovenských podnikateľských subjektov v rámci EÚ tak, aby nedochádzalo k ich prípadnému obmedzovaniu na jednotnom trhu EÚ.

Úlohu koordinátora bude Ministerstvo zahraničných vecí SR realizovať aj prostredníctvom organizovania spoločných aktivít, ako napr. prezentačné podujatia, exportné a proinvestičné semináre a konferencie, podnikateľské misie, či priamou podporou záujmov slovenských podnikateľských subjektov prostredníctvom zastupiteľských úradov SR v zahraničí. Účinným nástrojom podpory malých a stredných podnikateľov bude aj spracovanie

a implementácia novej stratégie podpory exportu na roky 2012-2016, ktorá je v gescii Ministerstva hospodárstva SR.

Rozšírením teritoriálneho záberu ekonomickej diplomacie, najmä na mimoeurópske ekonomiky, sa vytvorili predpoklady pre diverzifikáciu ekonomicko-obchodnej spolupráce SR. Ministerstvo zahraničných vecí SR vyhodnotí, do akej miery zodpovedá sieť ekonomických zastúpení v mimoeurópskych krajinách reálnym možnostiam a potrebám podnikateľských subjektov na Slovensku a spracuje komplexný audit pôsobenia ekonomických diplomatov na zastupiteľských úradoch mimo EÚ. Dominantnými ekonomickými partnermi SR naďalej zostávajú krajiny EÚ.

V kontexte správneho nastavenia požadovaných služieb zastupiteľských úradov SR v oblasti ekonomickej diplomacie bude nevyhnutné v spolupráci s ekonomickými rezortmi a relevantnými podnikateľskými subjektmi uskutočniť analýzu exportného potenciálu SR. V záujme rozvoja vedeckej spolupráce a vytvárania priaznivých podmienok pre rozvoj znalostnej ekonomiky na Slovensku bude spracovaná tzv. „mapa“ vedecko-technických kapacít. SR taktiež podporí rozpracované projekty v rámci inovačnej politiky a bude presadzovať aktívnejšie zapojenie sa do medzinárodného transferu moderných technológií. V roku 2012 bude pokračovať organizácia inovačných fór v SR i v zahraničí, podpora ďalšej účasti SR v 7. rámcovom programe EÚ a účasti v pripravovanom 8. Rámcovom programe EK Horizont 2020.

SR bude pokračovať v aktivitách zameraných na zvýšenie záujmu slovenských podnikateľských subjektov o zapojenie sa do medzinárodných projektov, tendrov a výberových konaní na pôde medzinárodných organizácií. Medzi základné úlohy bude patriť zvyšovanie informovanosti podnikateľov, ako aj relevantných orgánov štátnej správy, o špecifických podmienkach, procesoch a možnostiach zapojenia sa do obstarávania v jednotlivých medzinárodných organizáciách, formou organizácie odborných seminárov a priemyselných dní. Dôraz bude kladený na poskytovanie aktívnej podpory zo strany zastupiteľských úradov v podobe konzultácií a zabezpečenia kontaktu s príslušnými predstaviteľmi medzinárodných organizácií, ako aj vytvorenie vhodného priestoru na prezentáciu podnikateľských subjektov SR obstarávacím zložkám v rámci medzinárodných organizácií.

Energetická bezpečnosť

S cieľom posilniť energetickú bezpečnosť SR a realizovať priority energetickej politiky sa zahraničná politika SR sústreďí na zaistenie stabilných a predvídateľných dodávok energetických surovín. Bude podporovať diverzifikáciu trás a zdrojov energií, budovanie cezhraničnej energetickej infraštruktúry a presadzovať odbornú diskusiu o jadrovej energetike, ktorá je dôležitou zložkou nášho energetického mixu.

Slovensko využije rámec spolupráce krajín V4 pri presadzovaní projektov spoločného záujmu s dôrazom na severojužné energetické prepojenia v oblasti plynu, elektriny a ropy na získanie adekvátnej finančnej podpory pre tieto strategické energetické projekty v rámci viacročného finančného rámca EÚ na roky 2014 – 2020.

SR podporí využitie dostupných nástrojov vonkajšej energetickej politiky EÚ na posilnenie energetickej bezpečnosti EÚ napríklad aj prostredníctvom Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR). V oblasti tradičných energetických partnerstiev budeme podporovať ich vyváženosť a rozvoj ako aj vytváranie priestoru pre vznik a rozvoj nových energetických partnerstiev. Slovensko sa taktiež bude spolupodieľať na medzinárodnom úsilí v oblasti ochrany a skvalitnenia životného prostredia, budovaní zelenej ekonomiky, zmierňovaní tempa a dôsledkov klimatických zmien a naplňaní medzinárodných záväzkov v tejto oblasti.

SR bude pokračovať v aktívnej spolupráci s **Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (MAAE)** a využívať jej nástroje a bohatú expertízu pre ďalší rozvoj slovenského jadrovej energetického sektora a udržanie vysokých štandardov jeho bezpečnosti. Získavané poznatky sú a budú v SR uplatnené aj v iných oblastiach, vrátane zdravotníctva, vedy a výskumu. SR sa chce ešte aktívnejšie zapájať do programu technickej spolupráce MAAE a čerpať z neho zdroje na realizáciu konkrétnych národných projektov s dôrazom na podporu vedecko-výskumnej činnosti.

Činnosť MAAE a jej závery majú kľúčovú úlohu v procese posilňovania globálneho režimu jadrovej bezpečnosti po havárii v jadrovej elektrárni Fukušima v roku 2011. V debate o posilňovaní režimu na relevantných fórach budeme podporovať kroky založené na odbornej diskusii a prinášajúce zmysluplné opatrenia pre túto oblasť.

SR bude naďalej pokračovať v presadzovaní témy energetickej bezpečnosti v ekonomicko-environmentálnej dimenzii OBSE ako aj v jej začlenení medzi strednodobé priority EÚ v OBSE. Cieľom SR je prijatie všeobecných princípov spolupráce a posilnenie Sekretariátu OBSE vytvorením pracovnej skupiny (Task force), ktorá sa bude venovať tejto téme.

Multilateralizmus, medzinárodné právo a medzinárodné organizácie

SR ako spoľahlivý partner a spojenec bude naďalej podporovať aktivity prispievajúce k eliminácii bezpečnostných hrozieb 21. storočia. Efektívny multilateralizmus je pre SR kľúčovým nástrojom pri riešení otázok globálnej bezpečnosti. Vo vzájomných vzťahoch medzi štátmi sa SR bude zasadzovať za posilnenie ochrany demokracie a právneho štátu, dodržiavanie zmluvného a obyčajového medzinárodného práva, ako aj jej medzinárodnoprávných záväzkov.

V rámci systému OSN, najmä 6. právneho výboru Valného zhromaždenia OSN a jej odborných organizácií, ako aj Rady Európy a ďalších regionálnych organizácií, bude SR venovať pozornosť pokračujúcej kodifikácii medzinárodného práva a jeho progresívnemu rozvoju. Na nadchádzajúcom 67. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN bude SR aktívne participovať pri príprave výsledného dokumentu k princípom právneho štátu a zameria sa na rozsah a aplikáciu princípu univerzálnej jurisdikcie a činnosť Komisie OSN pre medzinárodné právo.

V oblasti medzinárodnoprávnej sa bude SR v roku 2012 podieľať na budovaní svojej bilaterálnej a multilaterálnej zmluvnej základne. Prioritným bude jej skvalitnenie, najmä s ohľadom na vytvorenie čo najvýhodnejších podmienok pre hospodársko-obchodnú spoluprácu. Dôraz sa bude klásť na presadzovanie univerzálnej aplikácie multilaterálnych zmluvných dokumentov.

SR bude s náležitou pozornosťou sledovať rozhodovaciu činnosť Medzinárodného súdneho dvora a podporovať implementáciu jeho rozhodnutí. SR ako zmluvná strana Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu bude klásť dôraz na jeho aplikáciu a úplnú implementáciu a bude podporovať činnosť súdu v procese nastoľovania medzinárodného mieru a bezpečnosti, ako aj ukončenie činnosti ad hoc trestných tribunálov Bezpečnostnej rady OSN a ich nahradenie novým Medzinárodným reziduálnym mechanizmom pre trestné tribunály. SR bude aj naďalej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR spolupracovať s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu pri vykonávaní Dohody medzi SR a OSN o výkone trestov uložených Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu.

V spore o Sústavu vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros bude SR pokračovať s maďarskou stranou v rokovaníach o implementácii rozsudku Medzinárodného súdneho

dvora z r. 1997. Je záujmom SR uzavrieť s Maďarskom dohodu, ktorá bude implementovať rozsudok Medzinárodného súdneho dvora a zároveň bude naplnením všetkých cieľov Zmluvy o výstavbe a prevádzke sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros z roku 1977.

SR plne rešpektuje a podporuje ústrednú úlohu **Organizácie Spojených národov** v systéme medzinárodných vzťahov a pri dosahovaní globálnych cieľov stability a bezpečnosti. SR má záujem na efektívnom fungovaní OSN a jej špecializovaných agentúr. Z tohto dôvodu sa bude aktívne zapájať do rokovaní o reforme a posilňovaní mechanizmov OSN, vrátane reformy Bezpečnostnej rady OSN.

Špičkoví slovenskí diplomati zastávajú v súčasnosti kľúčové posty vo významných orgánoch systému OSN. SR využije post predsedu **Hospodárskej a sociálnej rady OSN** (ECOSOC), zastávaný štátnym tajomníkom MO SR veľvyslancom Milošom Kotercom, na jej aktivizovanie a na posilňovanie synergie orgánov OSN spolu s Bretton-Woodskými inštitúciami v záujme riešenia aktuálnych problémov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ľudských práv, zdravia, kultúry, vzdelania a humanitárnej pomoci. Zvolenie Petra Tomku za predsedu **Medzinárodného súdneho dvora**, ako hlavného súdneho orgánu OSN, potvrdzuje kvalitný odborný potenciál, ktorým slovenská zahraničná služba disponuje. Aj v nadchádzajúcom období sa budeme snažiť presadiť kvalitných kandidátov na vysoké posty v rámci medzinárodných organizácií.

V súčinnosti so spojencami v NATO a EÚ bude SR pokračovať v úsilí o efektívnejšie využívanie pridanej hodnoty a potenciálu **Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)** posilňovaním, resp. modernizáciou jej nástrojov. SR bude presadzovať vyvážený prístup OBSE k všetkým trom dimenziám organizácie. V rámci ľudsko-právnej dimenzie sa sústreďí na zachovanie silného a autonómneho postavenia Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a posilňovanie práce misií OBSE.

V rámci nástrojov budovania dôvery a bezpečnosti spadajúcich do pôsobnosti OBSE bude SR naďalej aktívnym partnerom na rokovaníach o aktualizácii Viedenského dokumentu 2011 tak, aby tento politický dokument plne reflektoval bezpečnostnú realitu 21. storočia. Súčasne bude SR aktívne participovať na rokovaníach o budúcnosti nového režimu kontroly konvenčných zbraní a odzbrojenia v Európe, ktorých pokračovanie sa predpokladá v závere roku 2012. Paralelne SR podporí všetky kroky, ktoré povedú k prekonaniu súčasnej patovej situácie v implementácii Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách v Európe a bude sa aktívne podieľať na rokovaníach vedúcich k zlepšeniu implementácie Zmluvy o otvorenom nebi.

V súlade s prioritami EÚ v OBSE, SR bude aktívne podporovať aj posilňovanie spolupráce OBSE s Afganistanom. SR má záujem aktívne participovať na stabilizácii situácie v tejto krajine aj prostredníctvom OBSE. SR zväží finančnú spoluúčasť na aktivitách OBSE zameraných na budovanie demokracie a podporu malého a stredného podnikania žien v Afganistane.

Zodpovedným plnením záväzkov vyplývajúcich z nášho členstva v **Rade Európy** a presadzovaním jej hodnôt aj mimo svojich hraníc sa bude SR podieľať na posilňovaní jej 3 základných pilierov – ľudských práv, demokracie a právneho štátu. SR si ctí hodnoty RE, rešpektuje existujúce monitorovacie mechanizmy, zmluvné záväzky vyplývajúce zo zmlúv a dohovorov vypracovaných v gescii RE. SR bude prispievať k normotvornej činnosti RE aktívnym pôsobením národných expertov. V tomto smere nemožno opomenúť ani skúsenosti SR pri riešení niektorých otázok, ktoré môžu slúžiť ako inšpirácia pre iné členské štáty RE. Konkrétne ide o odovzdávanie skúseností z transformačného a prístupového procesu do EÚ krajinám západného Balkánu. Hlavný nástroj politiky solidarity rozvíjanej Radou Európy predstavuje Rozvojová banka Rady Európy (RB RE). SR ako člen a akcionár podporí mandát

RB RE pri plnení jej prioritných oblastí hlavne pri posilnení sociálnej integrácie v jej členských štátoch.

Ludské práva

Prostredníctvom ľudsko-právnych orgánov **OSN** a osobitne 3. výboru Valného zhromaždenia OSN a Rady OSN pre ľudské práva sa bude SR v súlade s národnými záujmami a prioritami EÚ angažovať najmä v otázkach účinnej ochrany ľudských práv členov najviac zraniteľných skupín, zrušenia trestu smrti, slobody vyjadrovania, slobody náboženského vyznania a práv dieťaťa. V tejto oblasti bude prebiehať úzka spolupráca s predstaviteľmi občianskej spoločnosti a mimovládneho sektora. Tak ako po minulé roky, SR bude klásť dôraz na univerzálnu ratifikáciu dohovorov v oblasti ľudských práv, presadzovať ďalší rozvoj medzinárodných mechanizmov na ochranu ľudských práv a pomáhať začleňovaniu rodových otázok do všetkých aspektov činnosti OSN. SR bude presadzovať svojho kandidáta na členstvo vo Výbore OSN pre práva dieťaťa, ako aj kandidatúru SR na umiestnenie sídla regionálneho centra Organizácie OSN pre rodovú rovnosť a posilňovanie postavenia žien (*UN Women*) pre Európu a strednú Áziu v Bratislave.

Slovenská republika bude pokračovať v podpore ochrany ľudských práv prostredníctvom fungujúceho a efektívneho **Európskeho súdu pre ľudské práva**, ktorého postavenie je v tomto jedinečné. SR sa aktívne zapája do diskusií, ktorých cieľom je zvýšenie efektivity Európskeho súdu pre ľudské práva, zrýchlenie a skvalitnenie práce súdu, ktorý za súčasného stavu nestačí vybavovať všetky sťažnosti.

Globálne výzvy

V oblasti kontroly exportu **konvenčných zbraní a tovarov dvojakého použitia** bude SR presadzovať dôsledné plnenie opatrení vyplývajúcich z príslušných medzinárodných zmlúv a zároveň chrániť hospodárske záujmy slovenského obranného priemyslu. SR bude naďalej podporovať proces smerujúci k prijatiu Zmluvy o obchodovaní so zbraňami.

V snahe znížiť hrozbu **šírenia jadrových zbraní** vo svete budú aktivity SR na pôde MAAE zamerané na posilnenie kapacít a verifikačných nástrojov a opatrení proti prípadnému zneužitiu jadrových materiálov a technológií na iné ako mierové účely. Vzhľadom na nebezpečenstvo vyplývajúce z nezodpovedného správania sa niektorých štátov bude SR naďalej podporovať snahy o zabezpečenie dodržiavania záväzkov všetkými krajinami.

SR sa bude aktívne angažovať v hodnotiacom procese Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT), ktorý začal 1. prípravným výborom v máji 2012 vo Viedni a vyvrcholí Hodnotiacou konferenciou 2015 v New Yorku. SR bude v politickej aj praktickej rovine podporovať budovanie globálneho režimu pre zákaz jadrového testovania založeného na Zmluve o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (CTBT) a presadzovať jeho vstup do platnosti.

Boj proti **terorizmu** predstavuje jednu z najvyšších priorít SR. V spolupráci s USA bude SR pokračovať v implementácii bilaterálnej dohody a spoločného akčného plánu pre boj proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi a súvisiacimi technológiami. SR sa bude aktívne zúčastňovať na podujatiach organizovaných v rámci Globálnej iniciatívy na boj proti jadrovému terorizmu.

V agende **boja proti zločinu** na pôde Úradu OSN pre drogy a kriminalitu sa SR bude zasadzovať za dôslednú implementáciu Dohovoru OSN proti korupcii, ktorej je SR v rámci aktuálneho revízného procesu 2012-2013 integračnou súčasťou ako zmluvná strana dohovoru.

Zodpovedný prístup SR ku globálnym výzvam potvrdzuje aj aktívna účasť na Konferencii OSN o trvalo udržateľnom rozvoji „**Rio+20**“ v júni 2012. SR bude osobitnú pozornosť venovať rokovaniu o záverečnom dokumente konferencie, ktorý má nahradiť

dosiaľ platné „miléniové ciele“, čím ovplyvní globálne postoje k otázkam trvalo udržateľného rozvoja na dlhé obdobie.

Medzinárodné organizácie hospodárskej povahy

SR sa bude v roku 2012 na medzinárodných fórach aktívne angažovať v globálnych témach s cieľom minimalizovať negatívne vplyvy hospodárskej a finančnej krízy na slovenskú ekonomiku. S ohľadom na pretrvávajúce nerovnováhy vo svetovej ekonomike a v eurozóne bude realizovať aktívnu proeurópsku politiku zameranú na stabilizáciu spoločnej meny pri dodržaní princípu solidarity a spoločného postupu EÚ a krajín eurozóny aj v globálnych zoskupenia G8/G20 a medzinárodných finančných a ekonomických organizáciách. Členstvo v Svetovej banke bude SR využívať na podporu rozvojových aktivít Svetovej banky a naplňania miléniových rozvojových cieľov a v rámci poradenských služieb Svetovej banky na zhodnotenie a zefektívnenie systému sociálneho zabezpečenia SR. V rámci aktuálnej reformy členských kvót a správy a riadenia Medzinárodného menového fondu (MMF) sa bude SR v roku 2012 zapájať do tvorby medzinárodnej finančnej politiky v záujme stabilného a vyváženého globálneho hospodárskeho vývoja.

SR vo svojom pôsobení v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) bude venovať pozornosť posilňovaniu odborného dialógu expertov SR a OECD. Aktívnym a konkrétnym nástrojom využitia expertízy a potenciálu OECD v roku 2012 bude realizácia troch spoločných projektov Slovenska a OECD, ktoré na základe výzvy Ministerstva zahraničných vecí SR boli vybrané a schválené Koordinačným výborom pre pôsobenie SR v OECD. Profilovým výstupom spolupráce SR v OECD bude vypracovanie Ekonomického prehľadu SR 2012 na jeseň tohto roku, ktorý bude obsahovať aj konkrétne odporúčania a návrhy opatrení na konsolidáciu verejných financií SR. Spolu s ekonomickým prehľadom SR bude prezentovaná samostatná štúdia OECD hodnotiaca daňový systém SR. OECD tiež vykoná pravidelné hodnotenie vykonávania Dohovoru o zabránení podplácania verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách v SR spolu s odporúčaniami na zefektívnenie opatrení na potlačanie korupcie a podplácania.

Pri svojom pôsobení vo Svetovej obchodnej organizácii (WTO) bude SR aj s ďalšími členskými štátmi EÚ podporovať liberalizačné aktivity v rámci pokračujúcich mnohostranných obchodných rokovaní na pôde WTO pod názvom „Rozvojová agenda z Dohy (DDA)“. Záujmom Slovenskej republiky stále zostáva dosiahnutie dohody o výslednom balíku rokovaní o DDA, pričom očakáva, že výsledný efekt rokovaní napomôže rozvoju obchodu a hospodárskemu rastu všetkých krajín, v prvom rade však rozvojovým a najmenej rozvinutým krajinám. SR sa bude naďalej podieľať na aktivitách EÚ zameraných na dosiahnutie konsenzu v jednotlivých oblastiach DDA.

SR bude v rámci Konferencie OSN o obchode a rozvoji (UNCTAD) presadzovať priority definované EÚ, ktorými sú obchodná spolupráca „juh-juh“ a regionálna integrácia, rozvoj obchodu s prírodnými surovinami, agenda investícií a hospodárskej súťaže. SR má záujem o posilnenie UNCTAD prostredníctvom reforiem s dôrazom na najmenej rozvinuté a africké rozvojové krajiny, boj proti chudobe a zabezpečenie rovnosti pohlaví.

Pomoc občanom SR a ich ochrana v zahraničí

Vzhľadom k zvyšujúcej sa mobilite občanov SR bude jednou z hlavných úloh zahraničnej a konzulárnej služby, zaistenie ich ochrany, poskytovanie informácií a pomoc pri riešení problémových a krízových situácií v zahraničí.

SR bude ďalej zdokonaľovať mechanizmy krízového manažmentu v zahraničí s cieľom zlepšiť ochranu života a majetku občanov SR.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude aj naďalej operatívne zverejňovať informácie a rady pre cestovanie do zahraničia v rámci svojho informačného portálu a naďalej bude pokračovať činnosť Strediska pre pomoc a služby občanom. V spolupráci s ďalšími krajinami EÚ rozširuje SR možnosti poskytovania konzulárnych služieb svojim občanom. V roku 2012 bude naďalej pokračovať v rokovaníach s krajinami EÚ o dohodách o zastupovaní pri vydávaní víz. Cieľom je komplexné zabezpečenie kvalitných služieb našim občanom a zároveň odstránenie prekážok pri obchodných, turistických a iných cestách do SR pre cudzincov podliehajúcich vízovej povinnosti.

Ďalšie zefektívnenie konzulárnej činnosti bude dosiahnuté elektronizáciou konzulárnych služieb v rámci realizácie projektu Elektronických služieb Ministerstva zahraničných vecí SR.

Konzulárna služba predstavuje súčasť regulácie pobytu cudzincov na území SR a ostatných členských štátov EÚ. V tejto oblasti bude konzulárna služba v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR plniť úlohy pri ochrane bezpečnosti SR a jej pracovného trhu pri súčasnom uľahčení legitímnych ciest občanov tretích štátov. Ministerstvo zahraničných vecí SR zabezpečí efektívny kontrolný mechanizmus pre spravodlivý a transparentný vízový proces, vrátane odvolacieho konania v prípade zamietnutia žiadosti o vízum.

SR bude naďalej efektívne pôsobiť v rámci miestnej konzulárnej spolupráce štátov Schengenského priestoru, kde sa sústreďí predovšetkým na štandardizáciu vízových procedúr bez toho, aby tým bolo dotknuté právo každého členského štátu rozhodovať o zložení a rozsahu imigrácie smerujúcej na jeho územie. Naplňovaniu deklarácií o voľnom pohybe osôb bude zodpovedať i podpora rozšíreniu počtu krajín s bezvízovým stykom pri dodržiavaní základných bezpečnostných a iných záujmov SR. Vo vízovej politike bude prioritou redukcia rozsahu vízovej povinnosti pre občanov SR, zachovanie a dosiahnutie recipročných podmienok vo vízových vzťahoch s tretími štátmi.

Kultúrna diplomacia a prezentácia SR

Slovensko má záujem aktívne prezentovať svoju zahraničnú politiku, hodnoty, ciele a záujmy. Preto bude rozvíjať nástroje a spôsoby verejnej diplomacie tak, aby zasiahli všetky významné segmenty svetovej aj domácej verejnosti.

V oblasti kultúrnej diplomacie má Ministerstvo zahraničných vecí SR záujem na pokračovaní úzkej spolupráce s partnermi pri organizácii spoločných kultúrnych podujatí v rámci Stredoeurópskej kultúrnej platformy, v ktorej preberie SR od júla 2012 polročné predsedníctvo. Kľúčovou je snaha využívať synergický efekt pri zapájaní sa do spoločných aktivít s inými partnermi v príslušnom teritóriu. Pri predstavovaní hodnôt slovenskej kultúry v zahraničí bude využívaná aj spolupráca s ďalšími členskými štátmi EÚ a štátmi V4.

V druhom polroku 2012 bude vrcholiť príprava na dôstojné pripomenutie si významných historických medzníkov predovšetkým 20. výročie vzniku Slovenskej republiky a 1150. výročie príchodu Sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Ministerstvo zahraničných vecí SR bude aj naďalej poskytovať súčinnosť pri prezentácii Košíc ako Európskeho hlavného mesta kultúry v r. 2013. Jedným z dôležitých projektov bude aj výstava slovenských lokalít nachádzajúcich sa v zozname Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Súčasťou verejnej diplomacie Ministerstva zahraničných vecí SR bude kontinuita v dialógu s domácou i zahraničnou, laickou i odbornou verejnosťou, súkromným a akademickým sektorom, ako aj mimovládnyimi organizáciami s cieľom zvyšovať kredibilitu Slovenska a pochopenie zahranično-politických cieľov SR. Za týmto účelom bude aj pokračovať v príprave obsahu prezentačnej identity Slovenska. Cieľom verejnej diplomacie je

odlíšiť SR a získať konkurenčnú výhodu krajiny za účelom prilákania investorov, turistov, študentov, zvýšenia exportu, prípadne zlepšenia politických vzťahov.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude presadzovať **posilnenie vnútroštátnej koordinácie a vytvorenie funkčného mechanizmu prezentácie SR v zahraničí** s osobitným dôrazom na synergiu kultúrnych hodnôt, ekonomických a zahranično-politických záujmov štátu a podporu turizmu. V tejto súvislosti navrhujeme spojiť potenciál Ministerstva zahraničných vecí SR, Ministerstva kultúry SR a agentúr v pôsobnosti Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstva hospodárstva SR a využiť príležitosť 20. výročia vzniku SR na komplexnú prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí.

Ministerstvo zahraničných vecí SR sa zameria na revitalizáciu činnosti slovenských inštitútov v zahraničí s dôrazom na skvalitnenie ich programovej štruktúry, ako aj organizačného, personálneho a logistického zabezpečenia pri šírení slovenskej kultúry a dobrého mena Slovenska v zahraničí.

Spolupráca s krajinami

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude od roku 2012, ako ústredný orgán štátnej správy, zodpovedné za politiku SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí. Takéto prepojenie Úradu pre zahraničných Slovákov s Ministerstvom zahraničných vecí SR prispeje k jednotnému pôsobeniu štátu v tejto oblasti. Podpora krajskej spolupráce bude posilnená aj prostredníctvom siete zastupiteľských úradov SR v zahraničí.

V rámci práce Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa budú hľadať možnosti špecifických prístupov k tradičným krajským spoločenstvám v Severnej Amerike a takých krajinách ako sú napríklad Maďarsko, Srbsko, Rumunsko, ale aj k novo sa formujúcim spoločenstvám Slovákov predovšetkým v štátoch Európskej únie. Cieľom je zabezpečiť obojstranne prospešné vzťahy a spoluprácu v oblasti prezentácie Slovenska, pri udržiavaní národnej identity spoločenstiev Slovákov v zahraničí a rovnako aj pri vytváraní celej siete pozitívnych podnetov pre rozvoj vzťahov SR s krajinami, v ktorých Slováci žijú.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude spolupracovať s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR pri poskytovaní štipendií vlády SR Slovákom žijúcim v zahraničí, napomáhať mu pri spolupráci s jeho partnermi (poskytovanie sociálnych štipendií, účasť na letnej škole slovenského jazyka a kultúry – Studia Academica Slovaca), ako aj pripravovať materiály na udeľovanie štátnych vyznamenaní, plakety Ministra zahraničných vecí SR, ako aj Medzinárodnej ceny Slovenskej akadémie vied. Ministerstvo zahraničných vecí SR sa bude zúčastňovať na činnosti Medzirezortnej komisie pre výber lektorov a učiteľov slovenského jazyka v zahraničí ako aj Medzirezortnej komisie pre schvaľovanie štipendií vlády SR pre rozvojové krajiny a pre krajanov.

Moderná a profesionálna zahraničná služba

V snahe zaistiť efektívny výkon diplomacie budeme pokračovať v modernizácii Ministerstva zahraničných vecí SR a siete našich zastupiteľských úradov. Organizačná štruktúra ministerstva bola zmenená tak, aby reflektovala stanovené úlohy v oblasti zahraničnej politiky SR a uskutočnil sa prvý krok k zvýšeniu efektívnosti pôsobenia Ministerstva zahraničných vecí SR.

V oblasti práce s ľudskými zdrojmi bude Ministerstvo zahraničných vecí SR v roku 2012 pokračovať v aktivitách zameraných na skvalitnenie ľudského potenciálu slovenskej zahraničnej služby, jeho stabilizáciu, vyššiu motiváciu a vedomostný rozvoj, ako aj zavádzanie inovovaných elementov personálneho a kariérneho plánovania v podmienkach

rezortu. V rámci potreby ďalšej profesionalizácie zahraničnej služby SR bude venovaná osobitná pozornosť vonkajším výberovým konaniam.

Aktivity budú sústredené najmä na vytváranie personálnych predpokladov pre rozvoj siete zastupiteľských úradov SR, čo by malo v konečnom dôsledku prispieť k vyššej motivácii zamestnancov, zlepšeniu kvality ich pracovných výstupov, ako aj väčšej transparentnosti pracovných vzťahov. V najbližšom období dôjde k doladeniu systému hodnotenia zastupiteľských úradov SR v zahraničí. Bude nutné zabezpečiť plnenie úloh s nižším počtom zamestnancov, nižšou finančnou spotrebou na prevádzku pri zvýšení výdavkov na rozvoj. Ministerstvo zahraničných vecí SR pristúpi k optimalizácii siete zastupiteľských úradov v zahraničí a ich personálneho obsadenia.

Popri štandardných vzdelávacích programoch, ako sú predvýjazdová príprava, atestačné a adaptačné vzdelávanie a jazykové vzdelávanie sú pred Ministerstvom zahraničných vecí SR v roku 2012 v oblasti vzdelávania tri dôležité výzvy: posilnenie ekonomickej dimenzie diplomacie, zvýšenie účasti slovenských diplomatov v medzinárodných organizáciách a príprava na predsedníctvo v EÚ v roku 2016.

K posilneniu ekonomickej diplomacie prispieva program príprava ekonomických diplomatov. Cieľom tohto pilotného programu je pripraviť diplomatov na nové úlohy, ktoré vyplynuli z delimitácie ekonomických diplomatov na Ministerstvo zahraničných vecí SR. Program získal akreditáciu Ministerstva školstva SR a jeho garantom je Ekonomická univerzita v Bratislave. Prvých 30 účastníkov ukončí program v júni 2012. K zvýšeniu účasti slovenských diplomatov v medzinárodných organizáciách vrátane Európskej služby pre vonkajšiu činnosť prispieva špecializovaný program prípravy na prácu v multilaterálnej diplomacii. Aj tento program získal akreditáciu Ministerstva školstva SR, jeho garantom je Univerzita Komenského v Bratislave a prví úspešní absolventi získali certifikáty v roku 2012. Treťou výzvou v oblasti vzdelávania v roku 2012 je príprava Národného programu vzdelávania, ktorý zadefinuje trojročný plán prípravy zamestnancov štátnej správy na predsedníctvo v EÚ. Program bude predložený na rokovanie vlády SR do konca roka 2012.

Po dobrých skúsenostiach z predchádzajúceho roka Ministerstvo zahraničných vecí SR aj v tomto roku využije ponuku OSN na uskutočnenie Programu pre mladých profesionálov (*Young Professional Programme*), kde v spolupráci so Sekretariátom OSN vytvárame príležitosti pre absolventov slovenských vysokých škôl pracovať v štruktúrach OSN.

V roku 2012 Ministerstvo zahraničných vecí SR výrazne rozšíri svoje aktivity spolupráce s ďalšími aktérmi. Konkrétne ide o intenzívnejšiu spoluprácu s Úradom vlády SR, ďalšími rezortmi, akademickým sektorom a širšou odbornou verejnosťou. Pilotné vzdelávacie aktivity spúšťa Ministerstvo zahraničných vecí SR aj v oblasti spolupráce s partnerskými, najmä rozvojovými, krajinami. Cieľom Ministerstva zahraničných vecí SR je ponúknuť formou vzdelávacích programov slovenské skúsenosti a know-how získané počas transformácie, integračného procesu a štrukturálnych reforiem.

V dôsledku konsolidácie verejných výdavkov bude rezort zahraničia zavádzať efektívne úsporné opatrenia v oblasti finančných tokov a kontrolingu, reštrukturalizácie majetku SR v zahraničí, ako aj transparentnosti verejného obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác. Ministerstvo zahraničných vecí SR bude pokračovať v implementácii centrálného ekonomického informačného systému verejnej správy a koncepcie finančno-hospodárskej agendy na zastupiteľských úradoch SR v zahraničí. Rovnaký dôraz bude kladený na zefektívnenie výkonu podporných činností a zníženie administratívnej náročnosti pracovných procesov na úradoch v zahraničí. Napriek limitovanému objemu prostriedkov

rozpočtu kapitoly rezort zahraničia v príslušnom roku pokryje plnenie prioritných a strategických zahranično-politických cieľov.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude z pohľadu ekonomickej výhodnosti zefektívňovať a modernizovať informačno-komunikačnú infraštruktúru medzi zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí a ústredím. Z hľadiska bezpečnosti bude inovovať systém prenosu zabezpečených informácií medzi ZÚ a ústredím.

Ministerstvo zahraničných vecí SR bude využívať európske fondy pre realizáciu projektu Elektronické služby Ministerstva zahraničných vecí SR v rámci Operačného programu informatizácie spoločnosti. V súvislosti s poskytovaním služieb občanom v zahraničí bude vytvorená technická podpora pre konzulárne úrady na vydávanie cestovných pasov, vodičských preukazov a občianskych preukazov.

V roku 2012 dôjde k rozšíreniu pôsobnosti systému dotácií Ministerstva zahraničných vecí SR o projekty na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, homofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. V tejto súvislosti budú prijaté opatrenia na ďalšie stransparentnenie dotačného programu Ministerstva zahraničných vecí SR ako aj pridelovania rozvojovej pomoci, ktoré zabezpečia čo najvyššiu efektívnosť.

Pred slovenskou zahraničnou politikou stoja v r. 2012 náročné výzvy osobitne v oblasti európskej agendy, kde rezort zahraničia v rámci štátnej správy prevzal náročnú koordinačnú úlohu. Riešenie finančnej, dlhovej a menovej krízy bude stať v popredí pozornosti celej štátnej správy venujúcej sa európskym otázkam. Slovensko bude svojimi návrhmi prispievať k hľadaniu systémových, dlhodobu udržateľných, pozitívnych riešení bez zbytočnej dramatizácie existujúceho stavu. Pri prijímaní možných zmien podmienok fungovania EÚ bude SR naďalej patriť k integračnému jadru Únie.

Diplomatické aktivity rezortu zahraničia budú ešte vo väčšej miere nasmerované na hospodársku, investičnú a obchodnú oblasť, ktorá tvorí mimoriadne významnú agendu zahraničných stykov v stabilných politických a bezpečnostných podmienkach, ktoré SR v regióne spoluvytvára v rámci EÚ a NATO.

Slovenská zahraničná politika bude so svojimi partnermi a spojencami prispievať k hľadaniu priaznivých riešení v krízových oblastiach svetového vývoja. Medzinárodné spoločenstvo čelí celému radu regionálnych výziev a ich zvládnutie má priamy i nepriamy dosah na bezpečnostné i ekonomické podmienky, v akých sa bude SR v budúcich mesiacoch a rokoch vyvíjať.

Slovenskí občania v zahraničí sa môžu spoľahnúť na podporu, ktorú im ponúka sieť slovenských konzulárnych úradov v desiatkach krajinách sveta a spolu so zastúpeniami EÚ vo svete im ponúka v prípade núdze hľadanie najvhodnejšieho riešenia a efektívnej pomoci.

MZV SR v koordinácii a úzkej spolupráci s najvyššími ústavnými predstaviteľmi a ostatnými rezortmi má dostatok skúseností i odborného potenciálu na to, aby úlohy ktoré pred ním v r. 2012 stoja zvládlo na vysokej odbornej úrovni, kvalitne a kompetentne obhajujúc záujmy krajiny a jej občanov v zahraničí.